

Καπιταλιστική κρίση και Ευρωπαϊκή Ένωση

Κοινωνικοί-ταξικοί αγώνες
και επαναστατική προοπτική

Ιανουάριος 2015

Η φωτογραφία στο εξώφυλλο είναι από τις μαζικές εργατικές
διαδηλώσεις κατά της λιτότητας
στις Βρυξέλλες τον Νοέμβριο του 2014.

Από το σφαγείο του πολέμου στην ευρωπαϊκή ένωση των αφεντικών

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι συνθήκες για την ενοποίηση των ισχυρών κρατών της Ευρώπης ήταν πιο ώριμες από ποτέ άλλοτε στην ιστορία. Από τη μια πλευρά ο νέος συσχετισμός δυνάμεων που προέκυψε στον παγκόσμιο καταμερισμό και ο έντονος ανταγωνισμός με το νεοαναδυόμενο σοβιετικό μπλοκ, και από την άλλη ο ενδοαστικός ανταγωνισμός ανάμεσα στα ανεπτυγμένα καπιταλιστικά κράτη (σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Ιαπωνία) δημιούργησαν την ανάγκη συγκρότησης ενός πολυπλόκαμου διεθνούς ιμπεριαλιστικού μπλοκ. Ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, της οποίας απαραίτητο στάδιο ήταν και η διαδικασία “ευρωπαϊκής ενοποίησης”, ήταν και ο σχηματισμός με τη συνθήκη των Παρισίων⁽¹⁾ το 1951 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), που αποσκοπούσε στην ενοποίηση των βαριών βιομηχανιών των συμμετεχόντων κρατών.

Έτσι, από τότε η ευρωπαϊκή αστική τάξη, ακολουθώντας την τάση επιτάχυνσης της διεθνοποίησης του κεφαλαίου, ξεκίνησε μια σειρά συνθηκών που απέβλεπαν στο σχηματισμό και άλλων δύο οργανισμών που συγκροτήθηκαν με τη συνθήκη της Ρώμης⁽²⁾ το 1957, με κυρίαρχο στόχο την κοινή διαχείριση ενέργειας και οικονομίας: της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ). Η σύνθεση, διεύρυνση και μετεξέλιξη των τριών κοινοτήτων σε μία ισχυρή ένωση που θα έλεγχε και θα αξιοποιούσε όλα τα μέσα παραγωγής των κρατών μελών προς όφελος της άρχουσας τάξης κατέληξε σταδιακά στο σχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1993 και τη σταδιακή υλοποίηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, με την εισαγωγή του ευρώ σαν κοινού νομίσματος το 1999.

Η ιδρυτική συνθήκη της ΕΕ το 1992, η λεγόμενη συνθήκη Μάαστριχτ, περιελάμβανε την ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, εμπορευμάτων, του εργατικού δυναμικού και των υπηρεσιών, την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αυτό σημαίνει πρακτικά την πλήρη απελευθέρωση της δράσης του κεφαλαίου με σκοπό την επίτευξη όσο το δυνατόν

μεγαλύτερων κερδών, προϋποθέτοντας βεβαίως επίθεση στα εργατικά λαϊκά συμφέροντα. Σε αυτή τη μακρόχρονη πορεία του ιμπεριαλιστικού συνασπισμού της ΕΕ, εντός ενός πλαισίου έντονου εσωτερικού εμπορικού και νομισματικού ανταγωνισμού, οι ταξικές αντιθέσεις οξύνθηκαν και η σφοδρή επίθεση στα κατώτερα λαϊκά στρώματα έγινε μια μόνιμη συνθήκη.

Η ΕΕ σε ολόκληρη την πορεία της από την πρωταρχική μορφή της ως σήμερα είναι μια αλυσίδα αντιλαϊκών κρίσεων στήριξης του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης. Ένας ιμπεριαλιστικός συνασπισμός που μαζί με τον υπερατλαντικό νατοϊκό σύμμαχο του, τις ΗΠΑ, αποτελεί το βασικό πόλο στην εκστρατεία πλήρους αποικιοποίησης του κόσμου, κυρίως μετά τις γιγαντιαίες ανατροπές του 1989-91 και την κατάρρευση του σοβιετικού μπλοκ. Είναι ο ίδιος σχηματισμός ταξικής επίθεσης που με διάφορους αλληλοεπικαλυπτόμενους ιδεολογικούς μανδύες (“τέλος της Ιστορίας”, “πόλεμος κατά της τρομοκρατίας”, ταύτιση κομμουνισμού φασισμού), προχωρά στο ξαναμοίρασμα του κόσμου και των σφαιρών επιρροής, με τελευταίο παράδειγμα την ιμπεριαλιστική διείσδυση ΕΕ και NATO στην Ουκρανία, όπου το αστικό μπλοκ δεν δίστασε να στηρίξει ανοιχτά τις νεοφασιστικές και αντιδραστικές δυνάμεις που οργάνωσαν το Μαϊντάν.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα*

Μέσα λοιπόν σε αυτή τη “μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια”, τα ισχυρότερα και ηγεμονικά κράτη της (Γερμανία, Γαλλία κλπ) δημιούργησαν την κορωνίδα της νομισματικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ο ρόλος της ΕΚΤ, πέρα από την τύπωση και διανομή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος, συνοψίζεται στην εδραίωση και παραπέρα επέκταση των συμφερόντων της ΕΕ. Δηλαδή στο να ελέγχει την κυκλοφορία του χρήματος, να αντλεί κερδοφορία από αυτή και εντέλει να έχει υπό τον πλήρη έλεγχό της τα υπόλοιπα τμήματα παραγωγής στη

* Στις 18 Μαρτίου του 2015 θα πραγματοποιηθούν τα εγκαίνια της νέας έδρας της ΕΚΤ στη Φρανκφούρτη. Την ίδια ημέρα καλούνται από ευρύτερα κομμάτια του αντικαπιταλιστικού κινήματος δυναμικές κινητοποιήσεις ενάντια στη νεοφιλελεύθερη πολιτική της ΕΕ.

ζώνη επιρροής της. Η ΕΚΤ από την ίδρυσή της ασκεί μια σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική με μοναδικό κριτήριο την κερδοφορία του κεφαλαίου και με όπλο τη δανειοδότηση των κρατών μελών της ευρωζώνης, κοινωνικοποιώντας τις ζημιές των κεφαλαιοκρατών και ιδιωτικοποιώντας τα κέρδη στο εσωτερικό της κάθε χώρας που θεωρείται υπερχρεωμένη ή έχει χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης (πχ Ελλάδα).

Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει εφαρμόσει μια πολιτική συσσώρευσης κεφαλαίων από την περιφέρεια στο κέντρο, δημιουργώντας μια σχέση εξάρτησης και χωρίζοντας την Ευρωπαϊκή Ένωση σε κράτη τοκογλύφους-επιτηρητές και σε κράτη οφειλέτες-επιτηρούμενους. Ακόμη και οι εκτός ευρωζώνης περιφερειακές χώρες (στα Βαλκάνια) παρότι είναι φαινομενικά ανεξάρτητες μπλέκονται στα δίκτυα αυτών των χρηματοπιστωτικών και γεωστρατηγικών εξαρτήσεων, εφόσον βρίσκονται στη ζώνη επιρροή της ΕΕ. Έχει σημασία ωστόσο εδώ να σημειώσουμε πως η διαδικασία συσσώρευσης του κεφαλαίου από την περιφέρεια στο κέντρο της ΕΕ και η ανισομετρία στην επιβολή όρων δανειοδότησης (πχ στις τιμές των επιτοκίων) των κρατών μελών της ΕΚΤ δεν είναι μια κακή διαχείριση στην κατά τα άλλα σωστή και εύρυθμη λειτουργία της ΕΚΤ ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξάρτηση, η ανισομετρία και ο πόλεμος αποτελούν δομικά χαρακτηριστικά αυτού του ιμπεριαλιστικού σχηματισμού.

Οι συμμαχικές σχέσεις, όμως, δεν είναι ανέφελες. Είναι διαρκώς ναρκοθετημένες από έντονες εσωτερικές αντιφάσεις και ανταγωνισμούς. Στο ξέσπασμα της καπιταλιστικής κρίσης, οι ενδοκαπιταλιστικές αντιπαραθέσεις για τη διαχείριση της εξουσίας στο εσωτερικό της Ευρώπης και τη θωράκιση των ιδιαίτερων συμφερόντων τμημάτων της αστικής τάξης προκάλεσε κλυδωνισμό στην πεποίθηση που κυριαρχούσε και παρουσίαζε την ευρωπαϊκή ενοποίηση σαν ένα “στέγαστρο ευμάρειας, ισότητας και ελευθερίας” (Τσώρτσιλ, 1945). Η ΕΕ άρχισε να δέχεται πυρά και να αμφισβητείται από τα μέσα για τη δημοσιονομική πολιτική της. Η ανισομετρία που έχει διογκωθεί μεταξύ των κρατών μελών διαταράσσει και ναρκοθετεί ακόμη περισσότερο τις μεταξύ τους σχέσεις. Ορισμένα κομμάτια της αστικής τάξης, που βρίσκουν την πολιτική τους έκφραση είτε μέσα από τον λεγόμενο “ευρωσκεπτι-

κισμό” και τον “οικονομικό εθνικισμό” είτε μέσα από την ρεφορμιστική αριστερά, προτείνουν την αντίθεση με την κυρίαρχη πολιτική της ΕΕ (ή ακόμα και έξοδο από αυτή), μέσα όμως στο πλαίσιο της καπιταλιστικής ανάπτυξης κι ενός διαφορετικού “μείγματος πολιτικής”, με την αντικατάσταση της λιτότητας από μια “φιλολαϊκή” πολιτική κενυσιανής κατεύθυνσης.

Η αντίληψη αυτή σπέρνει αυταπάτες στα κατώτερα λαϊκά στρώματα, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας μηχανισμός δομικά φτιαγμένος ώστε να αποτελεί έναν ιμάντα μεταβίβασης πλούτου και αξίας τόσο στο ταξικό πεδίο (από τα κάτω προς τα πάνω) όσο και στο εθνικό-κρατικό (από την περιφέρεια προς το κέντρο). Η άγρια ταξική επίθεση των τελευταίων ετών δεν είναι κάποιο ιστορικό ατύχημα αλλά νομοτελειακό αποτέλεσμα της ίδιας της φύσης της ΕΕ και του εχθρικού της χαρακτήρα απέναντι στα εργατικά λαϊκά συμφέροντα. Οι μνημονιακοί όροι των αντεργατικών συμβάσεων, της ελαστικοποίησης και εντατικοποίησης της εργασίας, των περικοπών μισθών και συντάξεων, των αβάσταχτων φόρων, της κατάργησης εργατικών δικαιωμάτων και το ξεπούλημα δημόσιας περιουσίας που επιβάλλονται στις υπερχρεωμένες (και μη) χώρες είναι ένα αδιαμφισβήτητο παράδειγμα ταξικής επίθεσης από τις άρχουσες τάξεις, που προκύπτει από τον ίδιο το δομικό ρόλο της ΕΕ και όχι από κάποια μοχθηρία ή ανεπάρκεια της πολιτικής της ηγεσίας.

Και φυσικά δεν είναι περιστασιακοί όροι, ούτε ανακλητοί, γιατί ήδη από τη συνθήκη του Άμστερνταμ⁽³⁾ το 1999 (πολύ πριν την όξυνση της κρίσης) είχαν συμφωνηθεί μέτρα εποπτείας που εξασφαλίζουν την οικονομική “σταθερότητα” και “ανάπτυξη” στην ευρωζώνη και έβαλαν τους θεμέλιους λίθους για τη σημερινή σαρωτική επέλαση του κεφαλαίου. Ακόμη, η ολοένα και αυξανόμενη καταστολή στο εσωτερικό των χωρών της, οι νέοι εξοπλισμοί για τη θωράκιση των συνόρων της και η προετοιμασία για μια ενδεχόμενη συμμετοχή σε εμπόλεμη σύρραξη, με το πρόσχημα των “ανθρωπιστικών επεμβάσεων”, καθιστούν ακόμα πιο ξεκάθαρο τον αντικοινωνικό ρόλο των ιμπεριαλιστικών συμμαχιών και διαψεύδουν στην πράξη την υποκριτική ιδεολογική προβιά της ευρωπαϊκής ενοποίησης ως καταφυγίου αλληλεγγύης και ειρήνης ανάμεσα στους λαούς.

Σε εγχώριο επίπεδο, η αστική τάξη έχει σαφή προσανατολισμό σύνδεσης των συμφερόντων της με τα συμφέροντα των ηγεμονικών δυνάμεων του ευρωατλαντικού ιμπεριαλισμού, επιλέγοντας τη στρατηγική επιλογή της πρόσδεσης με την ΕΕ (όπως και με το ΝΑΤΟ). Η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό, σε πλήρη συντονισμό με την τρόικα (ΕΕ, ΕΚΤ, ΔΝΤ), έχουν επιδοθεί σε ένα διαρκές πλιάτσικο εναντίον του κόσμου της εργασίας. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής είναι η διοχέτευση περισσότερων από ένα τρισεκατομμύριο ευρώ στις τράπεζες, στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τους μονοπωλιακούς ομίλους, ο εξαναγκασμός (μέσω μεθοδευμένων απειλών) των εργαζομένων να πληρώσουν τα σπασμένα μέσω δυσβάσταχτων φόρων και να επιστρέψουν αυτά τα κονδύλια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυβερνήσεις που τη στηρίζουν, επιβάλλουν τις δυσβάσταχτες για τους εργαζόμενους και το λαό μνημονιακές συμβάσεις, χτίζοντας ένα κράτος έκτακτης ανάγκης λόγω "ειδικών οικονομικών συνθηκών" και διογκώνουν την πολιτική λιτότητας, ετοιμάζοντας καθημερινά την επόμενη επίθεση, το επόμενο βήμα.

Ωστόσο, η επίθεση αυτή των κεφαλαιοκρατών τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα δεν γίνεται σε έναν κενό χώρο αλλά σε ένα πεδίο έντονου κοινωνικού και ταξικού ανταγωνισμού. Οι από τα κάτω, παρά την ανεπάρκεια πολιτικής τους έκφρασης, αναπτύσσουν διαρκώς τις αντιστάσεις τους απέναντι στην επέλαση του κεφαλαίου και τη λεηλασία των ζώων τους.

Σημειώσεις:

1) Η πρώτη και ιδρυτική Σύνοδος Κορυφής της ευρωπαϊκής ενοποίησης πραγματοποιήθηκε στο διάστημα από τον Μάη του 1950 ως τον Απρίλη του 1951, με πρόσχημα την παγίωση της ειρήνης στην Ευρώπη. Σε αυτήν συμμετείχαν Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Βέλγιο, Ολλανδία και Λουξεμβούργο και κατέληξε στη Συνθήκη του Παρισιού και τη δημιουργία της ΕΚΑΧ, που αποτέλεσε και τον πρώτο πυρήνα της σημερινής ΕΕ.

2) Η δεύτερη Σύνοδος Κορυφής άρχισε τον Απρίλη του 1955 στη Μεσσίνα της Ιταλίας και κατέληξε στη Συνθήκη της Ρώμης όπου

υπογράφηκε τον Μάρτη του 1957, συνθήκη με την οποία εγκαθιδρύονταν η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ). Η συνθήκη της Ρώμης έθεσε τις βάσεις για την παραπέρα διεύρυνση της οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας των ευρωπαϊών καπιταλιστών και τη λεγόμενη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

3) Η συνθήκη του Άμστερνταμ υπογράφηκε από τις 15 χώρες μέλη της ΕΕ στις 2 Οκτωβρίου του 1997 και άρχισε να υλοποιείται το 1999. Η συνθήκη προώθησε την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και τροποποίησε τη συνθήκη του Μάαστριχτ με το “Σύμφωνο Σταθερότητας”, που αποσκοπούσε στην ακόμα πιο σφιχτή δημοσιονομική πειθαρχία των μελών της ΕΕ, κάνοντας ακόμα πιο σκληρές της πολιτικές της ΟΝΕ.

Αντιστάσεις και αγώνες στην Ευρωπαϊκή Ένωση της καπιταλιστικής κρίσης

Τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια της καπιταλιστικής κρίσης σ' ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το Βορρά μέχρι το Νότο, ορθώθηκαν και ορθώνονται αντιστάσεις, αναπτύχθηκαν και αναπτύσσονται αγώνες ενάντια στην επέλαση του διεθνοποιημένου κεφαλαίου και τις αναδιαρθρώσεις του, ενάντια την ταξική αφαίμαξη και την κοινωνική λεηλασία, ενάντια στην ιμπεριαλιστική επιθετικότητα και τη φασιστική πανούκλα.

Αγώνες μακρόχρονοι ή βραχύβιοι, νικηφόροι ή μη, που πολλές φορές ξεπερνούν τα όρια της αστικής νομιμότητας και αποδεικνύουν στην πράξη το αναντίρρητο γεγονός ότι οι μόνοι χαμένοι αγώνες είναι αυτοί που δεν δίνονται:

Ενάντια στην (περαιτέρω) υποτίμηση της μισθωτής εργασίας, την απληρωσιά και την απόλυση, την “ελαστική”, τη μαύρη εργασία και τη μαζικοποίηση της ανεργίας, την (περαιτέρω) κατεδάφιση κατακτήσεων και κεκτημένων, ενάντια στη δουλοπαροικία του 21ου αιώνα. Ενδεικτικά μπορούν ν' αναφερθούν οι αγώνες των ανθρακωρύχων στην Ισπανία, των λιμενεργατών στο Βέλγιο, των φορτοεκφορτωτών σε μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους στην Ιταλία καθώς επίσης και (στα καθ' ημάς) ο αγώνας των χαλυβουργών στον Ασπρόπυργο και των εργαζομένων στη Γενική Ανακύκλωση, των εμποροϋπαλλήλων ενάντια στην κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, των καθαριστριών του Υπ. Οικονομικών, των εργαζομένων στον κλάδο των ταχυμεταφορών και του επισιτισμού.

Ενάντια στις εξώσεις και τις εκκενώσεις λαϊκών οικογενειών και προλετάριων νεολαίων από τους ένστολους υπαλλήλους των τραπεζικών αρπακτικών και των κατασκευαστικών ομίλων, με χαρακτηριστικότερο το κίνημα για την υπεράσπιση του αναφαίρετου δικαιώματος στη στέγη που έχει αναπτυχθεί δυναμικά με συγκρουσιακές δράσεις και περιφρουρήσεις στις φτωχογειτονίες των ιταλικών μητροπόλεων. Μ' ένα πνεύμα κοινωνικής παρανομίας που εκφράζεται μέσα από διάχυτες αρνήσεις πληρωμών και

συλλογικές απαλλοτριώσεις ειδών πρώτης ανάγκης (και όχι μόνο) από τους σύγχρονους ναούς του εμπορεύματος και της κερδοφορίας και αποτροπές πλειστηριασμών και κατασχέσεων, με δράσεις μέσα από τις οποίες εκδηλώνεται η θέληση και η βούληση να μην πληρώσουμε εμείς την κρίση τους αλλά να γίνουμε η κρίση τους.

Ενάντια στην περιβαλλοντική λεηλασία και την επέλαση των καπιταλιστικών επενδύσεων με όχημα το αστικό (τόσο νεοφιλελεύθερο όσο και σοσιαλδημοκρατικό) ιδεολόγημα της “ανάπτυξης”: στην κοιλάδα Σούζα της βόρειας Ιταλίας ενάντια στην κατασκευή της γραμμής τρένων υψηλής ταχύτητας, στο δάσος Σιβέν στην νοτιοδυτική Γαλλία ενάντια στην κατασκευή φράγματος, στη βορειοανατολική Χαλκιδική ενάντια στην κατασκευή μεταλλείων χρυσού.

Ενάντια στην Ευρώπη φρούριο και το σύγχρονο απαρτχάιντ με εξεγέρσεις, αποδράσεις, απεργίες πείνας στα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών, από τη Λαμπεντούζα μέχρι την Αμυδαλέζα, αλλά και με απεργίες και κινητοποιήσεις μέσα και έξω από τους χώρους της σύγχρονης δουλείας, από το Ροζάρνο μέχρι τη Μανωλάδα.

Ενάντια στη νεκρανάσταση των σιχαμερότερων καπιταλιστικών γεννημάτων, των φασιστικών ναζιστικών ταγμάτων εφόδου και των πολιτικών σχηματισμών τους (με τις ευλογίες και την κάλυψη των αστικών τάξεων, των κρατών τους και των ευρωενωσίτικων διευθυντηρίων) τόσο στην επικράτεια της “δημοκρατικής” Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στα εδάφη που επεκτείνεται ιμπεριαλιστικά (με την αρωγή του έτερου βασικού ιμπεριαλιστικού πυλώνα, τις ΗΠΑ), όπως διδάσκουν οι εξελίξεις στην Ουκρανία.

Αγώνες που διεξάγει ο εσωτερικός εχθρός (αναρχικοί, κομμουνιστές, αντιεξουσιαστές), ο οποίος με την πολύμορφη δράση του αμφισβητεί το μονοπώλιο της κρατικής βίας και κρατάει ζωντανό το ενδεχόμενο μιας μαζικής ριζοσπαστικοποίησης του ανταγωνιστικού κινήματος. Ταυτόχρονα όμως, και ακριβώς εξαιτίας αυτής της δυναμικής του, οφείλει να ξεπεράσει την αφηρημένη, αν και καθοριστική, παρουσία του στις στιγμές του κοινωνικοταξικού

πολέμου. Διεκδικώντας με όρους μόνιμους και σαφείς την ανάπτυξη ενός οργανωμένου πολιτικού κινήματος ενάντια στο κεφάλαιο και το κράτος του.

Μέσα στην ένταση και τη διάρκεια, τη μαζικότητα και την (όποια) συνέχεια, τις αυξομειώσεις και τις αντιφάσεις, τις τακτικές και τις στρατηγικές αυτών των αγώνων αποτυπώνονται οι επιμέρους κοινωνικοπολιτικοί συσχετισμοί, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση στο σύνολο της ευρωπαϊκής επικράτειας βρίσκουν σύσσωμες τις δυνάμεις του κεφαλαίου σε επιθετική πολεμική παράταξη έναντι των προλεταριακών λαϊκών στρωμάτων.

Η αυτονόητη διαπίστωση ότι αυτές οι αντιστάσεις και αυτοί οι αγώνες δεν μπορούν να εννοηθούν μετωπικά, ότι δεν μπορούν να θεωρηθούν ο ένας συνέχεια του άλλου, δεν αναιρεί σε τίποτα το γεγονός ότι όλες οι “μεταρρυθμίσεις” και όλα τα “εξυγιαντικά μέτρα”, όλα τα “προγράμματα” και όλες οι πολιτικές με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι πηγάζουν από την ίδια πηγή, σχεδιάζονται και αποφασίζονται στα ίδια μέγαρα, υπαγορεύονται από τα ίδια διευθυντήρια, επικυρώνονται στα ίδια συμβούλια κορυφής, υλοποιούνται από τους κατά τόπους εθνικούς πολιτικούς υπαλλήλους τους, θωρακίζουν και διαιώνίζουν την εξουσία τους, την εξουσία αυτού του διακρατικού (αν και ανισόμετρου) συνασπισμού των αστικών τάξεων, την εξουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παράλληλα, τα σήματα καπνού που εκπέμπονται συχνά πυκνά από τις ταραχές και τα εξεγερσιακά ξεσπάσματα στο Λονδίνο, το Παρίσι, τη Ρώμη, την Αθήνα και άλλες ευρωπαϊκές μητροπόλεις έστειλαν και στέλνουν το μήνυμα ότι η τάξη της αστικής βαρβαρότητας κυβερνάει αλλά δεν βασιλεύει. Η ενεργοποίηση τους ρήγματος σ’ ένα κομμάτι μπορεί να βαθύνει τις ρωγμές στο σύνολο του καπιταλιστικού ευρωπαϊκού οικοδομήματος, φρενάροντας τον βιοτικό κατήφορο των λαών της Ευρώπης και επιταχύνοντας εκείνες τις προοπτικές για τη μοναδική πραγματικά ρεαλιστική διέξοδο από τον καπιταλισμό, τα κράτη του και τους διεθνοποιημένους οργανισμούς του, το δρόμο της κοινωνικής επανάστασης. Ο εχθρός ήταν και είναι εδώ: Μέσα στην Ελλάδα, μέσα στην Ευρώπη.

ΕΦΟΝΤ-Ε
ΠΑΡΕΣ
ΖΗΤΑΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΤΑΘΕΡΟ
ΑΡΘΡΟΝΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΝΙΚΗ

ΜΑΖΙΚΗ
ΛΑΟΣ - ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΔΕ ΧΡΕΙΣΤΕΣ
ΤΙΠΟΤΑ ΧΩΡΙΣ

ΚΑΤΟ ΤΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΠΑΣΟΚ - ΔΝΤ - ΕΕ
ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΧΡΕΥΣ

ΤΕΡΜΑ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ
ΑΜΕΣΗ ΑΡΑΣΗ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ
ΥΠΟΔΟΥΛΕΙΑΣ

ΑΧΩΝΑ!
ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΛΑΟΚΡΑΤΟΡ
ΚΑΤΟ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΧΡΕΥΣ

ΣΤΗΝ ΜΕΡΣΗ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΝ
ΧΩΜΕ

ΓΕΕ - ΑΔΕΛΦ
Τοποθετηθείτε στην
ΓΕΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
ΣΕΝΔΕΙ ΔΙΟ

Η ρήξη με την ΕΕ ως τμήμα μιας επαναστατικής στρατηγικής

Στο βαθμό, λοιπόν, που δεν αντιλαμβανόμαστε την ευρωπαϊκή ενοποίηση ως αντικειμενική εξέλιξη αλλά ως συγκεκριμένη στρατηγική του ευρωπαϊκού κεφαλαίου καλούμαστε να προσδώσουμε στη στάση μας απέναντί της το ανάλογο στρατηγικό περιεχόμενο. Η γενικόλογη πολεμική εναντίον της Ευρώπης του κεφαλαίου δεν αρκεί: η μεταβολή των συσχετισμών ισχύος προϋποθέτει τη συμπύκνωση της πολιτικής σε στόχους. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, δεν μπορεί να είναι απλά η έκφραση των άμεσων αιτημάτων ενός κοινωνικού υποκειμένου. Απαιτείται κάτι βαθύτερο: ο εντοπισμός των κρίσιμων κόμβων της εχθρικής στρατηγικής που η ρήξη μαζί τους αποτυπώνει πραγματικά εναλλακτικές και ανταγωνιστικές αφηγήσεις για έναν κοινωνικό σχηματισμό. Και τέτοιοι κόμβοι, για μια χώρα σαν την Ελλάδα, όπου η “προσαρμογή στα ευρωπαϊκά δεδομένα” υπήρξε η σημαία όλων των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες, δεν μπορούν να είναι άλλοι από αυτούς που αφορούν τη σχέση της με την ΕΕ και την ΟΝΕ.

Σε αυτό το φόντο, τα αιτήματα ρήξης με τους παραπάνω μηχανισμούς αποκτούν εκ των πραγμάτων μια διάσταση στρατηγική. Αφενός, γιατί συγκεντρώνουν τα πυρά εναντίον των βασικότερων αρμών της αστικής εξουσίας, -η κατάρρευση των οποίων θα σήμαινε την αποσταθεροποίηση της- και αφετέρου γιατί ορίζουν στην “τωρινή στιγμή” της ταξικής πάλης τις υλικές προϋποθέσεις ενός άλλου δρόμου για την ελληνική κοινωνία. Ενός δρόμου ριζικά διαφορετικού από αυτόν που διανύει ως τώρα, μιας και η αμφισβήτηση της σχέσης με την ΕΕ πριν από όλα στοχοποιεί τις εγχώριες καπιταλιστικές σχέσεις εξουσίας και το πολιτικό σύστημα που τις θωρακίζει.

Το γεγονός δε ότι μια τέτοια στοχοθεσία δεν συνδέεται με την ολοκλήρωση της επαναστατικής διαδικασίας -δεν αποτελεί δηλαδή το προϊόν αλλά τον όρο της- δεν την καθιστά ούτε ενσωματώσιμη ούτε βέβαια λιγότερο διεθνιστική από μια αντίστοιχη, ταξικά ή αντικαπιταλιστικά, “καθαρόαιμη”. Κι αυτό τόσο γιατί η αστική τάξη της χώρας και το πολιτικό της προσωπικό εξαρτούν πλήρως

την επιβίωσή τους από την πρόσδεσή τους στην ΕΕ (για αυτό και δεν έχει διατυπωθεί ποτέ ως τώρα κάποιο αίτημα “αστικού αντιευρωπαϊσμού”) όσο και γιατί η απόσπαση ενός κρίκου από την ιμπεριαλιστική αλυσίδα της ΕΕ αποτελεί την πληρέστερη ίσως έκφραση προλεταριακού διεθνισμού, δεδομένου ότι μιαν εξέλιξη σαν και αυτή θα μπορούσε να κλονίσει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα συνολικά.

Στο βαθμό, λοιπόν, που η παραπάνω στοχοθεσία αναγνωρίζεται ρητά ως τμήμα μιας επαναστατικής διαδικασίας είναι ικανή να διαμορφώσει όρους ευρύτερων κοινωνικών απευθύνσεων και συμμαχιών. Να λειτουργήσει συγκροτητικά για τις εκμεταλλεόμενες τάξεις, ειδικά σήμερα που η κατάρρευση -υπό το βάρος των διαδοχικών μνημονίων- όλων των προπαγανδιστικών μύθων γύρω από την ΕΕ καθιστά τα αιτήματα ρήξης με αυτή πιο εύληπτα και επίκαιρα από ποτέ.

Υπό αυτή την έννοια, ο δρόμος της έμπρακτης αμφισβήτησης της αστικής ηγεμονίας και της ανάδειξης μιας άλλης -δυνάμει ηγεμονικής- στρατηγικής για τον κόσμο της εργασίας περνά σήμερα μέσα από την προβολή στόχων ρήξης με τον ευρωπαϊκό μονόδρομο. Περνά μέσα από την χωρίς περιστροφές απάντηση στο εκβιαστικό δίλημμα “ΕΕ ή χάος”, το οποίο οριοθετεί και την κύρια γραμμή επίθεσης (και άμυνας) της ελληνικής αστικής τάξης. Όσο η αναμέτρηση με το παραπάνω ερώτημα αναβάλλεται και όσο πάνω στο έδαφος αυτής ακριβώς της αναβολής μένουν χωρίς πολιτική εκπροσώπηση οι στόχοι ρήξης με την ΕΕ, τόσο οι κομβικές επιλογές του αστικού μπλοκ, αυτές δηλαδή που του εγγυώνται την έστω και υπό ασφυκτικούς όρους αναπαραγωγή του, θα εξακολουθούν να παραμένουν ελλείψει άλλων, οριακά έστω, ηγεμονικές. Όχι μόνο, λοιπόν, δεν πρέπει να αντιπαρέλθουμε τα διλήμματα που θέτει πιεστικά ο αντίπαλος επί τάπητος ως αποπροσανατολιστικά, όπως οι κήρυκες μιας κακώς εννοούμενης καθαρότητας ζητούν, αντίθετα επιβάλλεται να αδράξουμε την ευκαιρία που η κρίση ηγεμονίας του συστήματος μας δίνει, απαντώντας εξίσου στρατηγικά στους εκβιασμούς που θέτει.

Στο πλαίσιο αυτό η απαίτηση για μια σύγχρονη επαναστατική στρατηγική, η οποία θα προβάλλει την κεντρικότητα της ρήξης με τον “υπαρκτό” ιμπεριαλισμό, είναι πιο επίκαιρη από ποτέ.

Συνέλευση Αναρχικών-Κομμουνιστών
για την ταξική απερίθωτη ενάντια στην Ε.Ε.

για επικοινωνία: syneleusi-enantiastin-ee@espiv.net

"Το διακύβευμα των εκλογών είναι η σχέση μας με την Ευρώπη. Και τα δύο κόμματα που κυρίως διεκδικούν την εξουσία επιβεβαιώνουν με κάθε ευκαιρία τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό τους... Η συνεννόηση για μια κοινή πολιτική της μετεκλογικής Ελλάδας είναι απαραίτητη..."

Στ. Ψυχάρης, εφημερίδα "Το Βήμα"

Μέσα από τα λόγια ενός εκ των επιφανέστερων εκπροσώπων της, η ελληνική αστική τάξη αναδεικνύει σε βασικό επίδικό των επερχόμενων εκλογών την "ομαλή ευρωπαϊκή πορεία της χώρας".

Στις 25 Γενάρη καλούμαστε να επικυρώσουμε με την ψήφο μας είτε τη συναίνεση στο βάθεμα της κοινωνικής λεηλασίας και της ταξικής αφαίμαξης, είτε την ψευδαισθηση για μια αστική διαχείριση προς όφελος των προλεταριακών λαϊκών στρωμάτων.

Το "δημόσιο χρέος" και οι δανειακές συμβάσεις, τα μνημόνια και οι εφαρμοστικοί νόμοι, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα διευθυντήριά της, το καπιταλιστικό κάτεργο και οι μηχανισμοί του, ούτε διαγράφονται, ούτε βελτιώνονται, ούτε ανατρέπονται στις κάλπες και τα κοινοβούλια.

ΚΑΜΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΥΤΑΠΑΤΗ

να μην σταθεί εμπόδιο στην οργάνωση της εργατικής τάξης, στην πολιτική συγκρότηση των προλεταριακών-λαϊκών δυνάμεων, στα μέτωπα των κοινωνικών-ταξικών αγώνων που θ' ανοίξουν το δρόμο για την επαναστατική προοπτική, για τον κομμουνισμό και την αναρχία.

Συνέλευση Αναρχικών-Κομμουνιστών ενάντια στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ταξική αντεπίθεση

Αφίσα που κολλήθηκε στην Αθήνα πριν τις εκλογές του Ιανουαρίου του 2015.